

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОХОДІВ

1. Метою проходження навчальної практики з організації та проведення туристичних походів, що передбачена навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 Фізична культура і спорт, є закріплення теоретико-методичних знань, вмінь і навичок здобувачів вищої освіти, що були отримані в процесі навчання на факультеті фізичної культури, формування та розвиток професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах дитячо-юнацької спортивної школи в групах початкової, попередньої та спеціалізованої базової підготовки, оволодіння студентами сучасними методами, формами організації фізичного виховання різних вікових категорій, знаряддями праці їх майбутньої професійної діяльності.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Формування загальних та спеціальних (фахових компетентностей).

Відповідно до освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» ОС «бакалавр», затвердженої 25 квітня 2019 року вченою радою університету (протокол № 4), проходження усіх видів навчальних та виробничих практик здобувачами вищої освіти зумовлює набуття наступних компетентностей:

загальні компетентності:

- здатність працювати в команді (здобувачі вищої освіти знаходять спільну мову з колективами баз практик, з учнями та іншими особами, які тим чи іншим чином мають безпосередній зв'язок з тренерською діяльністю. Під час організації спортивно-масових заходів, змагань проявляють ініціативність, відповідальність, вміння вчитися у старших колег. Використовують досвід провідних тренерів для налагодження тісного взаємозв'язку з дітьми, підлітками. Виробляють вміння створювати командний дух у закріплених групах);

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (студенти-практиканти під час проходження навчальних і виробничих практик використовують набуті під час вивчення теоретичних дисциплін знання, опановані вміння та навички, які розвивають їх професійні якості та спрямовують на правильну організацію та проведення усіх видів роботи, що заплановані для досягнення цілей вищезазначених практик);

фахові компетентності:

- здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях (під час навчальних практик здобувачі вищої освіти формують вміння організовувати та проводити навчально-тренувальних процес та змагальну діяльність, зокрема уміють вести супровідну документацію, підбирати тренерську методику, виявляти помилки та працювати над ними, знають структурно-логічні схеми тренувального процесу та шляхи досягнення й реалізації цілей. Упродовж виробничих практик студенти усі ці знання й уміння застосовують уже під час реального проведення тренувальних занять в якості тренера, крім того, одним із завдань під час практик є організація і проведення змагань з певного виду спорту, що дає можливість здобувачам вищої освіти набути досвід не лише з організаційних питань, але й з психологічного супроводу своєї команди, їх підтримки й аналізу досягнутих результатів);

- здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя (основним завданням будь-якої практики є зміцнення фізичного стану населення різних вікових груп, тому здобувачі вищої освіти повинні працювати над цим не лише у період тренувань, але і стимулювати дітей до самостійного заняття фізичними вправами та руховою активністю у вільний час, студенти-практиканти повинні уже свідомо пропагувати ведення здорового способу життя засобами фізичного виховання та спорту);

- здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми (у процесі теоретичного навчання здобувачі вищої освіти отримують повний і широкий обсяг усієї необхідної інформації з фахових дисциплін, які завершуються навчальними та виробничими практиками. Саме упродовж практики студенти повною мірою удосконалюють усі раніше набуті професійні якості та розвивають навички досконалої організації навчально-тренувального процесу у найрізноманітніших умовах та сферах життєдіяльності. Кожен вид спорту, який культивується у дитячо-юнацьких спортивних школах забезпечений програмовим матеріалом. Студенти-практиканти не лише повинні ознайомитися з програмою свого виду спорту, але й детально її вивчити, вміти виділити головне, порівняти дану програму з програмами з інших видів спорту. Використання новітніх методик у навчально-тренувальному процесі учнів повинно відбуватися під контролем тренера-викладача, студент-практикант готує відповідний матеріал й разом із досвідченим колегою впроваджує у процес тренування).

Однією з найбільш обговорюваних тем в менеджменті та сфері працевлаштування стали моделі і програми, що стосуються зацікавлених сторін. Такий інтерес до цієї тематики пов'язаний з тим, що кращі результати діяльності показують заклади вищої освіти, які в процесі своєї роботи створюють цінність зацікавлених в їх діяльності осіб. Тобто, освітні програми тієї чи іншої спеціальності, які є основою – проектом, що показує теоретичні результати навчання, допомагають уявити уже сформованого тренера з усіма професійними якостями та засвоєними компетентностями.

Для зацікавлення стейкхолдерів розробники освітньої програми основну увагу звертають на введення в навчальний процес вивчення таких компонентів, які акцентують увагу на розвитку сфери фізичної культури і спорту, на покращенні рухової активності населення, на створенні та реалізації ефективних

проектів з метою популяризації здорового способу життя, на зміні орієнтованості навчально-тренувального процесу, де тренер зважає на психічні якості майбутніх спортсменів, соціальні процеси та стани, фізіологічні особливості людини тощо. І такими компонентами є навчальні та виробничі практики. Модель тренера за освітньо-професійною програмою – це поєднання обізнаної особистості з широким світоглядом та вмінням проявляти лідерські та управлінські якості у поєднанні з усіма якостями сучасного тренера, який володіє як вітчизняною, так і зарубіжною методикою підготовки спортсменів. Відкриття спортивних клубів, фітнес-клубів, спортивних та туристичних баз, шкіл спортивного профілю та їх запити на робочий контингент – це все створює потребу у підготовці професіоналів, які зможуть задовольнити вимоги сучасних роботодавців.

Широкий спектр універсальних і спеціальних знань, які формуються під час проходження практик, дозволяє випускникам спеціальності успішно знайти роботу у сфері фізичної культури і спорту:

- діяльність професійних спортсменів і суддів, хронометристів, інструкторів, тренерів, спортивних викладачів та інших знавців, що приймають участь у підготовці спортсменів;

- участь в організації фізкультурно-оздоровчих заходів;

- діяльність навчально-тренувальних центрів та баз, спортивних таборів з підготовки спортсменів до змагань з різних видів спорту;

- діяльність у ДЮСШ, ДЮСШОР, ШВСМ, спортивних клубах, фітнес-закладах;

- діяльність дошкільних і шкільних навчально-виховних закладів;

- надання послуг, пов'язаних зі спортом та ін.

3. Зміст навчальної практики

Тема 1. Ознайомлення зі структурою, змістом та методами роботи під час навчальної практики з організації краєзнавчо-туристичної діяльності.

Тема 2. Методика проведення рухливих ігор на місцевості.

Тема 3. Вибір району подорожі і розробка маршруту

Тема 4. Документація походу

Тема 5. Спорядження походу

Тема 6. Бівачні роботи

Тема 7. Забезпечення безпеки

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 2;

- кількість годин – 60;

- кількість аудиторних годин – 60, 60 годин практичних занять.

5. Форма семестрового контролю – залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Мазур В. Й., викладач

7. Перелік основної літератури:

1. Власов В. А., Нагорный А. Туризм: Учеб.-метод. пособие. М.: Высшая шк; 1977. 95 с.

2. Грабовський Ю. А., Скалій О. В., Скалій Т. В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2009. 304 с.

3. Гуска М. Б., Стринадко В. С., Гуска М. В., Зубаль М. В., Стасюк І. І. Перша долікарська допомога та критичні ситуації під час подорожей: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. 264 с.

4. Гуска М. Б., Зубаль М. В., Мазур В. Й., Гуска М. В. Теорія і методика викладання рухливих ігор та забав. Навчально-методичний посібник. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. 360 с.

5. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2008. 280 с., ил.

6. Зубаль М. В., Райтаровська І. В. Організація краєзнавчо-оздоровчої туристичної діяльності: методичні рекомендації. 2-е видання перероб і доповн. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2016. 44с.

7. Козинець В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму: навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 576с.

8. Курилов В. Т. Туризм: Учеб.пособие для студентов пединституттов. М.: Просвещение. 1988. 224 с., ил.

9. Моргунов Б. П. Туризм: Учеб.-метод. пособие для студ. пед.ин-тов. М., Просвещение, 1998. 168 с., ил.

10. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2010. 248 с. (Серія «Альма-матер»).